

5 ενστάσεις ενάντια στην (χριστιανική) θρησκεία - σχολιασμός

Σήμερα θα ασχοληθούμε με μία δημοσίευση του κου Δημήτρη Μπαθρέλλου ιερέα που θα βρείτε εδώ (πρωτότυπη πηγή Περιοδικό “Εφημέριος” Νοε. - Δεκ. 2020) και που αναλύει 5 ενστάσεις για τον χριστιανισμό, και τις απαντήσεις που ο ίδιος δίνει για να τις ακυρώσει όπως νομίζει.

Είναι μια ενδιαφέρουσα ευκαιρία για να δούμε την πενία των επιχειρημάτων που προσπαθούν να αρθρώσουν οι απολογητές στο ποίμνιο και που το ποίμνιο προφανώς τις δέχεται και τις θεωρεί σημαντικές.

1. Καμία θρησκεία δεν είναι αξιόπιστη, διότι δεν υπάρχουν επιστημονικές αποδείξεις για την ύπαρξη του Θεού

Αναφέρει ο κος Μπαθρέλλος:

Πρώτον, πολλά πράγματα τα πιστεύουμε χωρίς να έχουμε ή να επιζητούμε γι' αυτά επιστημονικές αποδείξεις. Η γνώση ότι οι γονείς μας μάς αγαπούν, ή ότι έχουμε ζήσει μία συγκεκριμένη εμπειρία στο παρελθόν, ή ότι ένα άθροισμα λέξεων συνιστά ποιητικό αριστούργημα δεν αποδεικνύονται επιστημονικά -χωρίς όμως αυτό να σημαίνει ότι δεν ισχύουν.

Αυτό είναι αλήθεια, υπάρχει όμως μία μεγάλη διαφορά. Οι γονείς μας είναι υπαρκτοί και την αγάπη τους την έχουν αποδείξει έμπρακτα στο παρελθόν. Ένα ποιητικό αριστούργημα είναι ήδη γραμμένο από κάποιον ποιητή και μας συγκινεί ή

όχι, μας γεννά ίσως συναισθήματα, είναι όμως και αυτό υπαρκτό και τα συναισθήματα τα αισθανόμαστε. Σίγουρα τα γενόμενα συναισθήματα δεν είναι για όλους τα ίδια, αλλά αυτό έχει να κάνει με την υποκειμενικότητα του κάθε ενός.

Η συγκεκριμένη εμπειρία είναι μια προσωπική εμπειρία και κατανόηση και πάλι μπορεί να ερμηνευτεί από τον κάθε ένα που την αισθάνεται διαφορετικά.

Τί σχέση έχουν όλα αυτά με τις θρησκείες; Καμία.

Μια θρησκεία είναι μια αρχαία συνήθως αντίληψη των προϊστορικών ανθρώπων που προσπάθησε να εκλογικεύσει την άγνωστη για αυτούς πραγματικότητα και τους κινδύνους που αντιμετώπιζαν. Στην αρχή θεοποιούσαν αντικείμενα, μετά μορφές, μετά οι μορφές θεωρήθηκε ότι πήγαν στον ουρανό κ.ο.κ.

Ας πάμε τώρα στη χριστιανική θρησκεία της οποίας μέλος είναι ο ιερέας . Τί σχέση έχουν οι μύθοι της Εποχής του Χαλκού και των μεσσιανισμών του πρώτου αιώνα ενός κατατρεγμένου λαού με την οποιαδήποτε αλήθεια; Τί σχέση μπορεί να έχει με την αλήθεια μια κατακερματισμένη Εκκλησία σε χίλια κομμάτια; Ποιό μπορεί να είναι το αληθές από αυτά;

Τί σχέση μπορεί να έχει η πληθώρα θρησκείων και διαφορετικών κατανοήσεων του Θεού με την αλήθεια;

Δεύτερον, ο Θεός δεν είναι αντικείμενο του κόσμου, τον οποίο ερευνά ή επιστήμη, αλλά ο δημιουργός του.

Ο Χριστιανισμός δεν λατρεύει "θεούς" όπως εκείνοι του αρχαίου ελληνικού παγανισμού, την ανυπαρξία των οποίων θα μπορούσε κανείς να διαπιστώσει με μία επίσκεψη στον Όλυμπο. Η επιστήμη δεν μπορεί να αποδείξει ούτε την ύπαρξη ούτε την ανυπαρξία τού Θεού.

Δεν μπορώ να ασχοληθώ για τους θεούς του Ολύμπου, μπορώ όμως για τον θεό των χριστιανών. Το ότι «δεν είναι αντικείμενο του κόσμου, τον οποίο ερευνά ή επιστήμη» είναι μια συχνή καραμέλα των απολογητών, που πιστεύουν ότι τους βγάζει από το κάθε πρόβλημα.

Ο θεός λοιπόν που αναφέρεται δεν είναι ένας απλός θεός, έχουν γραφτεί τόνοι μελάνης για αυτόν, του έχουν αποδοθεί ιδιότητες, του έχουν αποδοθεί ενέργειες και πράξεις, τον έχουν περιγράψει με τόση ακρίβεια που ένα "ι" αν άλλαζες σε αυτήν την ακρίβεια, σε θεωρούσαν αιρετικό και σε έκαιγαν. Επιπλέον ο ίδιος αυτός θεός έχει επέμβει επανειλημμένα στην ιστορία, με βάση τις ίδιες τις χριστιανικές γραφές φυσικά, ακόμα και έχει κατ' αυτούς ενανθρωπιστεί και

εμφανιστεί ξεκάθαρα εδώ στη Γη, έχει περπατήσει διδάξει, επηρεάσει κλπ. Άρα και φυσικά είναι αντικείμενο έρευνας της επιστήμης αλλά και κριτικής λογικής. Όπως επίσης είναι αντικείμενο της επιστήμης οι γραφές που μας αναφέρουν για αυτόν, το πόσο αυθεντικές ή και αλλοιωμένες είναι με την πάροδο του καιρού και τα αποτελέσματα δεν είναι καλά για την αυθεντικότητά τους, και αυτή όλο και χειροτερεύει.

Ιστορικότητα του Ιησού

Ιερές παραχαράξεις

Χριστιανισμός και Επιστήμη κλπ

2. Η θρησκεία είναι περιττή, αν όχι άχρηστη

Η ένσταση αυτή συνδέεται με τη διαδικασία τής εκκοσμίκευσης. Τον δέκατο έβδομο αιώνα, με την ανάπτυξη της επιστήμης, εκκοσμικεύτηκε η γνώση. Τον δέκατο όγδοο αιώνα, με τη Γαλλική και την Αμερικανική Επανάσταση, που διαχώρισαν την Εκκλησία από το Κράτος, είτε με τρόπο εχθρικό (Γαλλία), είτε με τρόπο φιλικό (Αμερική), εκκοσμικεύτηκε η πολιτική. Τον δέκατο ένατο αιώνα εκκοσμικεύτηκε ο πολιτισμός. Τέλος, τον εικοστό αιώνα, ιδίως από το 1960 και μετέπειτα, εκκοσμικεύτηκε η ηθική. Επομένως, ο σύγχρονος άνθρωπος μπορεί να μορφωθεί, να διασκεδάσει, να πολιτευτεί, και να ζήσει χωρίς ιδιαίτερη αναφορά στη θρησκεία. Η ένσταση αυτή, ωστόσο, δεν λαμβάνει υπ' όψη της τα θεμελιώδη υπαρξιακά και μεταφυσικά μας ερωτήματα. Γιατί υπάρχει κάτι και όχι τίποτα; Γιατί βρίσκομαι εδώ; Ποιος είναι ο σκοπός τής ύπαρξής μου; Τι θα συμβεί, άραγε, όταν πεθάνω; Χωρίς απάντηση σ' αυτά τα ερωτήματα η ίδια η ζωή δεν έχει νόημα. Στα ερωτήματα αυτά δεν μπορεί να δώσει απάντηση ούτε η επιστήμη, ούτε η τέχνη, ούτε η πολιτική, ούτε μία εκκοσμικευμένη ηθική. Η θρησκεία καταπιάνεται μ' αυτά και γι' αυτό τον λόγο, μεταξύ άλλων, σε όλες τις εποχές έχει κεντρική θέση στη ζωή των ανθρώπων.

Εδώ έχουμε μια ενδιαφέρουσα υπεκφυγή. Ο όρος εκκοσμίκευση στην ουσία σημαίνει την υποχώρηση της Θρησκείας/Εκκλησίας τόσο από τον εναγκαλισμό της με την εξουσία (κάτι που στη χώρα μας δεν έχει γίνει ακόμα), αλλά και την υποχώρηση επίσης σε θέματα κοσμολογίας, επιστήμης και ελέγχου της κοινωνίας.

Γιατί έγινε αυτή η υποχώρηση;

Γιατί η κοινωνία κατάλαβε ότι στα θέματα αυτά οι Γραφές και η ίδια η Εκκλησία έκανε λάθος και οι απαντήσεις που έδινε για χίλια τόσα χρόνια ήταν λάθος. Εν ολίγοις σε ό,τι από αυτά που έλεγε οι απαντήσεις της ήταν λανθασμένες και αποπροσανατολιστικές. Για πιο λόγο κάποιος εχέφρων μπορεί να υποστηρίζει ότι σε ακόμα πιο θολά και προσωπικά θέματα όπως ο σκοπός της ύπαρξης, ή τι συμβαίνει μετά θάνατον, έχει σωστές απαντήσεις;

Από την άλλη τα θέματα αυτά τα διαπραγματεύεται η τέχνη, η φιλοσοφία και η ψυχολογία, χωρίς δόγματα και με ανοικτό πνεύμα σε αντίθεση με τη θρησκεία που επιβάλλει συγκεκριμένη κοσμοθέαση.

Δυστυχώς στα ελληνικά σχολεία δεν διδάσκεται η φιλοσοφία και οι προτάσεις που δίνουν σήμερα οι φιλόσοφοι ή ακόμα περισσότερο έδιναν οι αρχαίοι μας πρόγονοι για την ηθική, την πολιτική, την ευδαιμονία, τον θάνατο. Επιπλέον, δεν τους δίνεται και η δυνατότητα να εκφραστούν μέσα από την τέχνη ή τον χορό, αν δεν φροντίσει η οικογένειά τους για αυτό. Τέλος η επιστήμη έχει ειδικούς για κάθε ψυχικό ή ψυχολογικό πρόβλημα και έχει βοηθήσει πολύ κόσμο, ίσως περισσότερο αναλογικά από τη θεωρούμενη επιτυχία της θρησκείας σε αυτό.

Εν ολίγοις ναι κάποιοι άνθρωποι που δεν έχουν το πνευματικό επίπεδο για να ερευνήσουν ή δεν θέλουν να ασχοληθούν με το “Γνώθι σ’ αυτόν”, χρειάζονται την παραμυθία της Εκκλησίας για να αντιμετωπίσουν το πρόβλημα του θανάτου, αλλά δεν σημαίνει ότι όλη η κοινωνία πρέπει να μείνει πίσω για αυτούς και μόνον. Αυτό σημαίνει ότι η θρησκεία πρέπει να φύγει από τη δημόσια σφαίρα και να ασχολείται μόνο σε προσωπικό επίπεδο με το ποίμνιο της.

3. Η θρησκεία είναι το όπιο του λαού

Τον ισχυρισμό διατύπωσε ο Κάρλ Μάρξ και επανέλαβαν με διαφορετική μορφή ο Φρόυντ και τόσοι άλλοι, για να δηλώσουν ότι η θρησκεία δεν είναι παρά μία ανθρώπινη επινόηση όσων αναζητούν παρηγοριά για τα προβλήματα και τα αδιέξοδα της ζωής. Η ένσταση αυτή πάσχει από δύο προφανείς αδυναμίες. Πρώτον, το γεγονός ότι επιθυμούμε ή φανταζόμαστε κάτι δεν σημαίνει ότι αυτό δεν υπάρχει. Ένας οδηγός που έχει ελάχιστη βενζίνη επιθυμεί και ελπίζει ότι σε

λίγο θα αντικρύσει κάποιο βενζινάδικο. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι το βενζινάδικο δεν υπάρχει. Οι επιθυμίες μας και η πραγματικότητα αποτελούν ζητήματα διαφορετικής τάξης.

Είναι συνέχεια της απάντησης του προηγούμενου. Αλλά το παράδειγμα είναι τελείως άστοχο. Η επιθυμία αυτή στηρίζεται στο ότι τόσο ο οδηγός, το αυτοκίνητο, η βενζίνη και το βενζινάδικο είναι υπαρκτά και πραγματικά και έχει βάσιμες ελπίδες να υπάρχει κάποιο βενζινάδικο στον δρόμο, εκτός αν βρίσκεται στην έρημο και η ελπίδα του είναι φρούδα. Αν όμως γενικά οι επιθυμίες μας ήταν πραγματικότητα, γιατί να μην είναι πραγματικότητα και ο Σούπερμαν που διαβάζαμε μικροί, ή οποιοσδήποτε ήρωας της ανθρώπινης φαντασίας που συγκινεί πολύ κόσμο;

Δεύτερον, η ίδια ένσταση μπορεί να χρησιμοποιηθεί και υπέρ της θρησκείας, διότι εξίσου καλά μπορεί κανείς να ισχυριστεί ότι η αθεία αποτελεί βολική επινόηση όσων θέλουν να είναι απόλυτοι κύριοι της ζωής τους, να καθορίζουν οι ίδιοι το καλό και το κακό, και να μην είναι υπόλογοι σέ κανέναν για τις επιλογές και τις πράξεις τους.

Εδώ έχουμε το γνωστό πρόβλημα το πως βλέπουν οι θεϊστές τους άλλους, σαν κάτι που βγήκε από το πουθενά, σε ένα απόλυτα θεϊστικό σύμπαν. Η αθεία φαίνεται επινόηση μόνο σε αυτούς που γεννήθηκαν, βαπτίστηκαν χωρίς να ερωτηθούν και βρέθηκαν σε μια θρησκευτικά επηρεασμένη δομή της κοινωνίας πριν ακόμα το νοητικό τους γεννηθεί και δεν έχουν αμφισβητήσει ακόμα όλη αυτήν τη πορεία, εμπλέκοντας αυτούς που είναι γενικά αδιάφοροι με τις θρησκείες και της ηθικές επιταγές, με αυτούς που έχουν τη λογική και απορρίπτουν ισχυρισμούς που δεν έχουν λογικό ή ουσιαστικό έρεισμα.

Στην ουσία δεν υπάρχει α-θεία για όσους δεν πιστεύουν στους θεϊστικούς ισχυρισμούς, όπως δεν υπάρχει α-νεραϊδία για όσους δεν πιστεύουν στις νεράιδες. Αλίμονο αν ονοματίζουμε τη μη υιοθέτηση παράλογων ή φανταστικών θεωριών ως κάτι το αξιοσημείωτο. Να ένα παρόμοιο φρέσκο φρούτο. Εδώ δεν υπάρχει καν κοινά αποδεκτός στην ανθρωπότητα ορισμός του θεού. Πώς ακριβώς θα οριστεί ο άθεος; Από την άλλη, τί στοιχεία υπάρχουν ότι η θρησκεία δεν είναι ανθρώπινη επινόηση; Ο ανθρωπομορφισμός; Τα μυθολογικά κείμενα; Οι χαρισματικοί γέροντες που είναι όλοι κατά του εμβολίου και της μάσκας και ζουν σε άλλες εποχές; Τα οράματα ονειροπαρμένων; το ότι υπάρχουν τρεις χιλιάδες

διαφορετικές θρησκείες και εκατοντάδες χιλιάδες αιρέσεις και σέκτες; Το ότι η θρησκεία είναι θέμα γεωγραφίας;

4. Η τέταρτη ένσταση επικαλείται την κακότητα των χριστιανών

Έστω όμως κι αν δεχόμασταν ότι αυτό ισχύει (παραβλέποντας, βέβαια, ότι ο χριστιανισμός έχει ασκήσει μακράν την ευεργετικότερη επίδραση στην ανθρώπινη ιστορία), θα αποτελούσε, άραγε, κάτι τέτοιο επιχείρημα κατά του χριστιανισμού; Για να απαντήσουμε στο ερώτημα, ας χρησιμοποιήσουμε το παράδειγμα δύο μεγάλων Δημοκρατιών τής σύγχρονης εποχής, της Βρετανικής και της Αμερικανικής. Οι πολίτες τους βαρύνονται με μεγάλα αμαρτήματα: δουλεμπόριο, αποικιοκρατία, ρίψεις ατομικής βόμβας στη Χιροσίμα και το Ναγκασάκι, καταστροφή τού φυσικού περιβάλλοντος και τόσα άλλα. Αποτελούν όμως αυτά επιχείρημα κατά της Δημοκρατίας; Μπορούν να αναιρέσουν τα όποια επιτεύγματα αυτών των Δημοκρατιών; Σημαίνουν, άραγε, ότι τα ιδεώδη της ισότητας και της ελευθερίας είναι διάτρητα; Μάλλον παραπέμπουν στην αδυναμία των ανθρώπων να αρθούν στο ύψος των ιδανικών τους και όχι κατ' ανάγκη στην απαξία αυτών των ιδανικών. Κάτι αντίστοιχο συμβαίνει ορισμένες φορές και με τους χριστιανούς.

Εδώ ο απολογητής προσπαθεί να στρέψει αλλού το βλέμμα για να δικαιολογήσει τις γενοκτονίες των χριστιανών.

Η δημοκρατία είναι ένα πολίτευμα και όχι θρησκεία ή ιδεολογία. Είναι ένα πολίτευμα που απευθύνεται σε ενεργούς πολίτες, που δίνει τη νομιμοποίηση στην πλειονότητα των πολιτών, σε αντίθεση με την κληρονομική βασιλεία, ή την αριστοκρατία των λίγων (πολιτεύματα που ιστορικά προτίμησε και στήριξε η Εκκλησία). Αν αποφασίσουν οι πολίτες να καταστρέψουν μια άλλη πόλη όπως η Αθήνα τη Μήλο, ή να κάνουν μια καταστροφική εκστρατεία όπως οι Αθηναίοι στην Σικελία, σε αυτό δεν έχει να αντιτάξει κάτι η δημοκρατία, εφόσον είναι μια απόφαση που βγαίνει από την πλειοψηφία του λαού. Έχει αντιτάξει η θρησκεία κάτι κατά κάποιου πολέμου που συμμετέχει το ποίμνιό της; Δεν έχει ευλογήσει ποτέ στρατιωτικά όπλα η Εκκλησία;

Θα πει κάποιος ότι οι δημοκρατίες θέλουν να εξάγουν δημοκρατίες και να τις επιβάλλουν. Αυτό είναι και δεν είναι σωστό. Με την έννοια ότι εξάγουν ένα πολιτικό σύστημα που μπορεί να είναι το οποιοδήποτε. Αν μια κοινωνία έχει ένα πολίτευμα και κυριαρχεί σε μια άλλη, τι πολίτευμα θα της επιβάλλει; αυτό που γνωρίζει. Είναι με την έννοια ότι αυτό είναι θέμα ιμπεριαλισμού και όχι δημοκρατίας. Και ταυτόχρονα δεν είναι με την έννοια ότι η δημοκρατία αν δεν είναι αίτημα και ανάγκη του ίδιου του λαού όπως σήμερα στην Ουκρανία, δεν μπορεί να ευδοκιμήσει. Θα είναι ένα μπάσταρδο καθεστώς όπως στην Ρωσία που δυστυχώς κυριαρχεί το αυτοκρατορικό ιδεώδες και τείνει στον ολοκληρωτισμό.

Προτιμάτε σήμερα από τα άλλα πολιτεύματα ως το λιγότερο κακό, αφού το σύνολο των πολιτών, θεωρείται ότι έχει κατά κανόνα λιγότερο καταστροφικό κριτήριο από μια μειοψηφία ή έναν κληρονομικό μονάρχη. Η δημοκρατία όμως δεν διεκδικεί την τελειότητα (σε αντίθεση με το τι πλασάρει η θρησκεία), αντίθετα έχει πολλά θέματα που είναι γνωστά, δεν είναι ηθική διδασκαλία, δεν διδάσκει την αγάπη, ή την ισότητα των πολιτών (απαιτεί από το κράτος και τον νόμο μόνο, να τους βλέπει ίσους), δεν δόθηκε από κανένα θεό σαν απόλυτη αλήθεια, ούτε ισχυρίζεται ότι θα σώσει τον κόσμο πριν ή μετά θάνατον, σε αντίθεση με ότι ισχυρίζεται ο χριστιανισμός. Δεν είναι ιδεολογία και δεν μπορεί να συγκριθεί με μια θρησκεία.

Αντίθετα ο Χριστιανισμός είναι μια ιδεολογία που όσο επικρατούσε στο σύνολο του τότε γνωστού μας κόσμου υπήρχε ταυτόχρονα ο Μεσαίωνας, με τον οποίο έχει άμεση σχέση, αφού δεν δεχόταν τότε καμιά άλλη ιδεολογία. Μάλιστα με την βοήθεια του ρωμαϊκού / βυζαντινού κράτους, αρχικά και μετά των Οθωμανών, πάτασσε κάθε διαφορετική άποψη και κυνηγούσε άγρια τόσο την προηγούμενη ή και τις άλλες θρησκείες, όσο και όσους καταλάβαιναν τον θεό λίγο διαφορετικά από την επίσημη θρησκεία, τους αιρετικούς. Αυτό σημαίνει ότι κατέργησε την φιλοσοφία και την υπέταξε στην θεολογία και δεν άφησε το ελεύθερο πνεύμα να εκφραστεί. Ειδικά στην χώρα μας που υπάρχει ακόμα ένα ιδιότυπο καθεστώς θεοκρατίας, δεν έπαψε αυτό μέχρι και πρόσφατα.

Δυστυχώς, η προσπάθεια συγκάλυψης είναι ατυχής. Η θρησκεία ως γνωρίζουσα την απόλυτη αλήθεια, δεν αντέχει το διαφορετικό γιατί δεν μπορεί να έρθει σε διάλογο μαζί του. Και δεν μπορεί να κάνει διάλογο, γιατί στηρίζεται σε ιδεοληψίες που προέρχονται από μυθικές καταστάσεις ή τις εμπειρίες των θεούσων και απέκτησε δύναμη και εξουσία με τους νόμους και τα όπλα του Βυζαντίου και από τον υποχρεωτικό εκχριστιανισμό όλων και συνεχίζει να διατηρείται λόγω του

νηπιοβαπτισμού και της κοινωνικής αδράνειας. Η σημερινή θρησκεία είναι ένα κακέκτυπο της θρησκείας που υπήρχε για δύο χιλιετίες και με φυσιολογικές συνθήκες οδεύει σε συνεχή υποβάθμιση. Βέβαια παραφράζοντας τα λόγια γνωστής πολιτικού που είπε “η κανονικότητα δεν ήταν ποτέ ευκαιρία για την Αριστερά”, θα έλεγα ότι η κανονικότητα δεν είναι ποτέ ευκαιρία για την θρησκεία, για τον λόγο αυτό και η θρησκεία προτιμάει στην κοινωνία να υπάρχουν προβλήματα γιατί μόνο τότε έχει λόγο ύπαρξης.

Ας έρθουμε τώρα στην αρχική παρένθεση...

(παραβλέποντας, βέβαια, ότι ο Χριστιανισμός έχει ασκήσει μακράν την ευεργετικότερη επίδραση στην ανθρώπινη ιστορία)

Θα είχε ενδιαφέρον να μας πει την ευεργετική αυτή επίδραση και σε τι.

Γιατί ξέρουμε ότι μόλις επιβλήθηκε ο Χριστιανισμός έγινε ο Μεσαίωνας. Κάθε προσπάθεια πολιτικής ή θρησκευτικής ή φιλοσοφικής αντίδρασης ήταν χαμένη. Αντί να βελτιωθεί η κοινωνία, απέκτησε μεγαλύτερες αντιθέσεις και οι ελέω θεού άρχοντες και αυτοκράτορες απέκτησαν μεγαλύτερο πλούτο και δύναμη μαζί φυσικά με την Εκκλησία. Αν δεν γινόταν η Αναγέννηση, ο Διαφωτισμός και η Γαλλική Επανάσταση, ακόμα στον Μεσαίωνα θα ήμασταν. Μπορείς φυσικά σε κάποιον που πεθαίνει και σφαδάζει από τους πόνους και την αγωνία να του πεις ότι θα πάει σε ένα ήρεμο μέρος που θα τον περιμένει ο θεός και άλλα τέτοια συμπαθητικά, αλλά όπως αναφέρθηκε και πριν, είναι μία παραμύθα που μπορεί να βοηθήσει ένα άτομο μία στιγμή ψυχολογικά, δεν προσφέρει όμως τίποτα στο σύνολο και η συνεχής της επιρροή μοιάζει με την επιρροή ναρκωτικού.

5. Οι θρησκείες ευθύνονται για τους πολέμους

Εδώ έχουμε να κάνουμε με τεράστιο πραγματολογικό σφάλμα. Οι θρησκείες ευθύνονται για λιγότερο από το 10% των πολέμων στην ιστορία της ανθρωπότητας. Ο πόλεμος, μάλιστα, είναι αντίθετος στη φύση ιδίως του Χριστιανισμού, ο οποίος λατρεύει τον εσταυρωμένο βασιλέα της ειρήνης. Αντιθέτως, αν φέρουμε στη μνήμη μας τις κοσμικές, ολοκληρωτικές, αντιχριστιανικές ιδεολογίες τού εικοστού αιώνα, θα συνειδητοποιήσουμε ότι

εκείνες ευθύνονται για τον θάνατο ασυγκρίτως περισσότερων θυμάτων από όσα καταλογίζουν στον Χριστιανισμό κατά τους είκοσι αιώνες της ιστορίας του.

Πάλι μια παρελκυστική τακτική. Δεν ξέρω πως βγήκαν αυτά τα ποσοστά, πάντως οι έννοιες “θρησκευτικός φανατισμός” και “φονταμενταλισμός”, γεννήθηκαν και χρησιμοποιούνται από την εμφάνιση του Χριστιανισμού και μετά.

Ποτέ στο παρελθόν δεν υπήρξε θέμα επιβολής της πίστης σε κάποιον. Η Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία, είχε φθάσει στα όριά της και δεν μπορούσε να κάνει άλλους επεκτατικούς πολέμους. Παρ’ όλα αυτά επί Βυζαντίου, έγιναν γενοκτονίες πληθυσμών που είχαν άλλο θρησκευτικό προσανατολισμό. Η σφαγή των αρειανών Γότθων το 400 κ.χ., η σφαγή των σαμαρειτών από τον Άγιο Ιουστινιανό, ο διωγμός των “Ελλήνων” που κορυφώθηκε με τον Ιουστινιανό, η σφαγή των Παυλικιανών επί σειρά ετών και αυτοκρατόρων, η άγρια καταστολή των Βογομίλων και το κάψιμο ζωντανών αιρετικών στον Ιππόδρομο. Οι διαμάχες με τους νεστοριανούς και τους μονοφυσίτες. Ακολουθεί η Τζιχαντ του Ισλάμ που κατέλαβε όλη την Μικρά Ασία, την Βόρεια Αφρική και την Ισπανία. Η κατάληψη της Κρήτης από τον Άγιο Νικηφόρο Φωκά και ο εκχριστιανισμός της με την βία. Οι σταυροφορίες για την ανακατάληψη των Αγίων Τόπων. Ο 30ντετής πόλεμος, η Ιερά Εξέταση που ήταν η αντίδραση των καθολικών στην Μεταρρύθμιση. Η κατάληψη όλης της Αμερικανικής Ηπείρου και ο βίαιος και άγριος εκχριστιανισμός της, αλλά και πολλές προσπάθειες που έγιναν στην Ασία, άλλες πετυχημένες στις Φιλιππίνες και άλλες αποτυχημένες όπως στην Ιαπωνία, όπου χύθηκε πολύ αίμα. Η για χρόνια έκρυθμη κατάσταση στην Βόρεια Ιρλανδία, αλλά και το παλαιστινιακό, η κόντρα Ινδίας-Πακιστάν, επίσης στηρίζονται σε βάση θρησκευτική.

Οι πολιτικές ιδεολογίες του ακραίου Σοσιαλισμού στις οποίες αναφέρθηκε, μπορεί να μην είχαν άμεση σχέση με θρησκεία, αλλά συμπεριφερόντουσαν σαν θρησκείες και αντέγραψαν πολλά θέματα από την δομή και λειτουργία των θρησκειών. Στην ουσία ήταν μονοθεϊστικές θρησκείες αφού επέβαλαν ένα συγκεκριμένο τρόπο κοσμοθέασης και απαιτούσαν παγκόσμια επικράτηση στο όνομα ενός οδηγού ή πατερούλη. Ήταν και αυτές ολοκληρωτικές ιδεολογίες όπως και ο Χριστιανισμός.

Είναι όμως ο πόλεμος αντίθετος σε ένα θρήσκευμα που στις ιερές του γραφές διαβάζουμε:

«Πῦρ ἤλθον βαλεῖν ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τί θέλω εἰ ἤδη ἀνήφθη! βάπτισμα δὲ ἔχω βαπτισθῆναι, καὶ πῶς συνέχομαι ἕως οὗ τελεσθῆ! δοκεῖτε ὅτι εἰρήνην

παρεγενόμενην δοῦναι ἐν τῇ γῆ; οὐχί, λέγω ὑμῖν, ἀλλ' ἢ διαμερισμόν. ἔσονται γὰρ ἀπὸ τοῦ νῦν πέντε ἐν οἴκῳ ἐνὶ διαμεμερισμένοι, τρεῖς ἐπὶ δυσὶ καὶ δύο ἐπὶ τρισί· διαμερισθήσονται πατὴρ ἐπὶ υἱῷ καὶ υἱὸς ἐπὶ πατρί, μήτηρ ἐπὶ θυγατρὶ καὶ θυγάτηρ ἐπὶ μητρὶ, πενθερὰ ἐπὶ τὴν νύμφην αὐτῆς καὶ νύμφη ἐπὶ τὴν πενθεράν αὐτῆς». Κατὰ Λουκάν 12.49-53.

ἢ το

«39 ὁ δὲ ἐχθρὸς ὁ σπείρας αὐτὰ ἐστὶν ὁ διάβολος· ὁ δὲ θερισμὸς συντέλεια τοῦ αἰῶνός ἐστιν· οἱ δὲ θεριστὰὶ ἄγγελοὶ εἰσιν. 40 ὥσπερ οὖν συλλέγεται τὰ ζιζάνια καὶ πυρὶ κατακαίεται, οὕτως ἔσται ἐν τῇ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος τούτου. 41 ἀποστελεῖ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου τοὺς ἀγγέλους αὐτοῦ, καὶ συλλέξουσιν ἐκ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πάντα τὰ σκάνδαλα καὶ τοὺς ποιοῦντας τὴν ἀνομίαν, 42 καὶ βαλοῦσιν αὐτοὺς εἰς τὴν κάμινον τοῦ πυρός· ἐκεῖ ἔσται ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων». Κατὰ Ματθαῖον 13:39-42.

ἢ το

« πλὴν τοὺς ἐχθροὺς μου ἐκείνους, τοὺς μὴ θελήσαντάς με βασιλεῦσαι ἐπ' αὐτοὺς, ἀγάγετε ὧδε καὶ κατασφάξατε αὐτοὺς ἔμπροσθέν μου». Κατὰ Λουκάν 19:27.

Εν ολίγοις οι καταστροφές που έκανε ο Χριστιανισμός και οι άλλες μονοθεϊστικές θρησκείες, δεν μπορούν να κρυφθούν στο γεγονός ότι έγιναν και καταστροφές που δεν συμμετείχαν θρησκείες, ή δεν έγιναν εξ' αιτίας τους, την στιγμή που υποτίθεται ότι αυτές μόνο είναι που διακηρύττουν την "αγάπη".

Η Regina Swartz στο βιβλίο της Βία και Μονοθεϊσμός έχει κάνει μια εκτενή μελέτη της σχέσης της βίας με τις μονοθεϊστικές θρησκείες που τις θεωρεί πολύ πιο βίαιες και καταστροφικές από τις υπόλοιπες. Οι λόγοι για αυτό είναι: Η έλλειψη ανεκτικότητας, η αξίωση αποκλειστικότητας και ανωτερότητας, η προβολή της ανδροκρατίας, η υπόσχεση στον μάρτυρα του Παραδείσου. Όλα αυτά με θετικό αντίδοτο τί; Μια παρηγοριά στον θάνατο και κάποιες αγαθοεργίες, στην ουσία τρίτων, που διαχειρίζεται (επικερδώς συνήθως) η Εκκλησία.

Για σκεφθείτε την ειρωνεία αντίστοιχα σε μια άλλη ιστορία. Υπάρχουν χωριά στην Σικελία, παλιά και υποβαθμισμένα χωριά κυρίως γερόντων, που ζουν μόνο και μόνο

χάρη στην “φιλανθρωπία” της Σικελικής Μαφίας (κάτι αντίστοιχο κάνει και εδώ σε φτωχούς και άνεργους). Δεν υιοθετώ φυσικά την ταύτιση Εκκλησίας και μαφίας, αλλά δεν υπάρχει μια ενδιαφέρουσα αντιστοιχία;

Η πιθανή καλή αγαθοεργία (ειδικά για την Εκκλησία με ξένα κόλλυβα), ακυρώνει την κακή ιστορία, την ιδεολογία και τον ολοκληρωτισμό μιας οργάνωσης ή ενός οργανισμού;

Φιλίστωρ